

De Hahnemann truc

Er is veel gaande rond de bereiding en het gebruik van homeopathica. Het lijkt alsof we het al die jaren hiervoor helemaal verkeerd hebben gedaan. D potenties zijn uit en LM potenties en C3 trituraties en hoger zijn in. Daarnaast viert het werken met reeksen van 30, 200, M en 10M om te ontstoren, hoogtij.

We krijgen als homeopathische apotheek steeds meer vragen over hoe iets gemaakt wordt en welke grondstof precies gebruikt is. Op zich allemaal terechte vragen en interessante verschuivingen maar het blijkt vaak dat eenvoudige kennis over het potentieren en wat Hahnemann nu eigenlijk ontdekte, ontbreekt.

Zo krijgen we ook steeds meer vraag naar oertincturen. Als je dan vraagt hoe het gebruikt wordt dan gaat het om fytotherapeutisch gebruik. Het gaat om de werking van de inhoudsstoffen. Daar is niets op tegen maar de voorschrijver is zich niet altijd bewust van het feit dat sommige uitgangsstoffen in de oertinctuur sterk giftig zijn. Bv Aconitum, Digitalis en Belladonna zijn pas verkrijgbaar vanaf de D3. Voor kenners heel vanzelfsprekend vanwege respectievelijk het sterk werkende aconitine, digoxine en atropine.

Zo werd er een keer gevraagd naar Arsenicum jodatatum oertinctuur en wel met spoed voor een patiënt. Arsenicum jodatatum is vanaf D4 te verkrijgen en dat is ook uiteindelijk geleverd. Maar het heeft voor die patiënt behoorlijk lang geduurd vanwege de miscommunicatie. De voorschrijfster bedoelde in feite de laagst leverbare sterkte. En dat was voor haar het begrip oertinctuur. Maar de oertinctuur is alleen de laagst te bereiden vloeibare oplossing van het betreffende middel. Neem nu Sulphur D4=oer. Dat is dus de meest geconcentreerde oplossing die in de homeopathie van sulphur te krijgen is. Sulphur is ook wel in D3 tabletten bv leverbaar maar dan is men uitgegaan van verwrijven van de grondstof. De D3 is drie keer gepotentieerd in dat geval en de D4=oer van Sulphur is alleen nog maar een oplossing en in feite niet gepotentieerd. Dus dat er zo nu en dan verwarring is kan ik me best voorstellen.

Nu stimuleren wij de voorschrijvers om niet steeds eerst te bellen of iets leverbaar is want dan hebben we dubbel werk. Wij bieden aan al het nodige te doen om hun voorschrift te honoreren maar dan hopen we wel dat er ook voldoende kennis van de materie is.

Dat LM potenties een geweldige opgang hebben gemaakt mag duidelijk zijn maar dat je van elke uitgangsstof, hoe zeldzaam ook, verwacht dat er een LM 1 potentie beschikbaar is laat zien dat men niet weet hoe het gemaakt wordt. Van de meer zeldzame uitgangsstoffen is vaak alleen een beperkte K of C reeks beschikbaar.

Bij de bereiding van de LM potenties komen alle inzichten van Hahnemann samen. Zoals we weten verdunde Hahnemann oorspronkelijk 1 op 100 om te zoeken naar de optimale dosis. Later merkte hij dat het van te voren schudden alvorens aan de patiënt te geven de werking verbeterde. Hahnemann heeft vele malen het aantal schudslagen in het Organon aangepast. Van 2 schudbewegingen per potentie tot 100.

In de Franse homeopathische farmacopee is het 100x schudden standaard overgenomen voor alle D en C potenties. In de Duitse homeopathische Farmacopee is dat minimaal 10x schudden geworden. En ik weet dat sommigen werkelijk denken dat 2x schudden van een C potentie meer dan genoeg is omdat anders de werking veel te

heftig is en dat de veelvoudige machinale schudslagen zich aan de vloeistof opdringen.

Laat ik dan nog wel even melden dat wereldwijd alle C potenties tenminste 10x zijn geschud met de hand of machinaal. Alleen als de voorschrijver het zelf maakt zal hij zich mogelijk tot 2x schudden beperken vanwege de bewerkelijkheid of zijn overtuiging.

Daarnaast hoor ik de vraag of niet alle C potenties via verwrijven van de grondstof tot stand komen. Ook daar is het tegendeel waar. Bijna alle C potenties, op de C potenties van de onoplosbare stoffen na, zijn door potentiering van de vloeistof tot stand gekomen. Maar we komen wel bij een inzicht dat Hahnemann kreeg toen hij verschillende grondstoffen intensief ging verwrijven. Hij stelde vast dat de fysische eigenschappen door een aantal keer 1 op 100 te verwrijven, veranderde. We vinden dat goed weergegeven in het boek *Die Chronische Krankheiten. Onder Zubereitung der Arzneien* staat het volgende:

Het bruinzwarte sap van de inktvis, voorheen alleen voor het tekenen en schilderen gebruikt, is in ruwe toestand alleen in water en niet in ethanol oplosbaar. Maar het wordt ook oplosbaar in ethanol door het te verwrijven. Zo ook met Lycopodium sporen die niet oplossen in water of ethanol en erop blijven drijven. Het is zonder smaak en zal weinig doen als het in de maag komt. Maar op dezelfde manier zal het door verwrijven in zowel water als ethanol kunnen oplossen. Bovendien heeft het na het verwrijven een duidelijke waarneembare werking gekregen waardoor men zelf's behoedzaam ermee om moet gaan.

En zo gaat Hahnemann nog een tijdje door met het beschrijven van het verwrijven van bergkristal, kieselaarde, marmer, oesterschalen en alle metalen.

Volgens Hahnemann onttrekt hij op deze manier die grondstoffen aan hun chemische wetten. Wij weten nu dat Hahnemann in feite de micronisatie techniek uitvond die pas veel later rond 1950 in de geneeskunde opgang deed (voorbeeld van de gemicroniseerde griseofulvine dat toen als antimycoticum veel beter werkte dan als het niet gemicroniseerd gegeven werd. Men ontdekte toen dat sommige slecht of zelfs onoplosbare stoffen veel beter werkte als men ze heel fijn verwreef tot rond de 10 µm. Dezelfde afmetingen die Hahnemann bereikte met zijn verwrijvingen. Hij veranderde niet de chemische eigenschappen maar de fysische eigenschappen en vond de colloïdale oplossingen uit. Het waren dus geen echte oplossingen maar de deeltjes worden zwevend gehouden en slaan niet neer.

Hahnemann stelde vast dat in feite alle onoplosbare stoffen vanaf de C3 trit in oplossing gebracht konden worden. En zo ontstond de LM bereiding die dus gebaseerd is op de Hahnemann truc om onoplosbare stoffen in oplossing te brengen.

Hahnemann paste het verwrijven later ook toe op planten die rijk aan sap zijn. Hij meende een sterkere werking te zien dan wanneer hij alleen maar via oplossing potentieerde. Hier betrap ik hem toch op een vreemde inconsequentie. Want je mag maar 2 keer schudden anders werkt het te heftig en je mag wel 3x 1 uur verwrijven. Verwrijven is ook een vorm van potentieren. Er zijn leveranciers die beweren dat verwrijven (bv voor de Schussler zouten) geen potentieren is en dus dat het geen homeopathica zijn. Maar dat is meer een commerciële truc dan dat het iets met inzicht in de werking van homeopathica heeft te maken. Als het potentieren een belangrijke

rol speelt bij de werking, en dat is ook mijn overtuiging, dan zou ik kiezen voor het potentieren via vloeibare en oplosbare potenties zodra het kan. Het verwrijven is alleen nodig als een stof niet in water of ethanol tot oplossing is te krijgen.

Dat brengt me dan bij de C3 trituraties en daarvan afgeleidde middelen. Dat is niet anders dus. Intensief verwrijven is hetzelfde als intensief potentieren. Dus zal in mijn stellige overtuiging ook intensief schudden dezelfde verbeteringen bewerkstelligen tot een zeker optimum bereikt is.

Hoop dat dit soort inzichten kan bijdragen tot een beter begrip van de uiteindelijke werking van homeopathica, dankzij de Hahnemann truc.

1^e versie oktober 2010 Martin Dicke